

Je jedním z těch, kteří bojovali za naši svobodu v 2. světové válce, a na které se tak trochu zapomnělo - Karel Alexander Pospíchal z Dačic. Jeho bratr, který žije se svojí ženou Helenou ve Znojmě, má však vzpomínek nepřeberné množství.

Karel pocházel ze dvou bratrů, narodil se jako prvorozený v Dačicích, malém jihočeském městečku, 23. března 1913 rodičům Antonínu a Alžbětě Pospíchalovým. V roce 1914 jejich otec odešel na vojnu a Karel zůstal sám se svojí maminkou u babičky až do roku 1920. V témže roce se přestěhovali do Znojma, kde otec (který se vrátil z vojny po šesti letech jako ruský legionář) získal místo poštovního zaměstnance. V rámci osídlování Znojma českými obyvateli jim bylo umožněno postavit si rodinný domek, ve kterém žije pan Jaroslav s manželkou Helenou dodnes.

Dětství a dospívání

Karel vychodil ve Znojmě základní školu, poté absolvoval jeden a půl roku reálného gymnázia, během kterého si podal žádost na místo prodavače u Baťa, kde začátkem 30. let nastoupil po přerušení studií. Při této práci absolvoval ve Znojmě obchodní školu a ve Zlíně Baťovu školu práce. Účastnil se také cizojazyčných kurzů a s panem Baťou byl přebírat v Třebíči jeho pobočku, ve které chvíli působil. Baťa si před válkou vybíral samé mladé lidi a ty dosazoval do svých poboček po celém světě. Mezi nimi byl i pan Karel. V roce 1933 dostal obsílku k odvodu, a rok na to potvrzení o přezkoušení a zatím uznání o neschopnosti k vojenské službě. Patrně na Baťův zásah byl odvod posunut na rok 1935.

V r. 1936 absolvoval poddůstojnickou školu v Chebu, v r. 1937 pilotní školu v Prostějově a v témže roce pokračovací pilotní školu v Olomouci. Když přišla okupace Sudet a Znojmo bylo zabráno, byl jako mnoho jiných vládním nařízením zproštěn vojenského závazku. Koncem října roku 1938 si vyřizoval ve Zlíně výjezdní povolení a pas.

Válečné roky

Ještě v roce 1938 odjel do francouzské Indočíny – Singapuru jako ředitel pobočky, později přesídlil do Saigonu. Ale to už se psal rok 1939 a on hned počátkem roku odjel do Francie, kde dohlížel na zavádění výroby plynových masek firmy Baťa. V té době také vstoupil do

francouzské armády.

Počátek jeho vojenské služby v zahraničí je datován 15. 5. 1940 v Agde, 6. 6. 1940 byl přemístěn do Bordeaux. Z Francie odplul lodí se skupinou mjr. Hesse a do anglického Falmouthu připlul 24. 6. 1940.

Do řad RAF byl přijat 25. 7. 1940 v Cosfordu jako AC2. K pilotnímu výcviku byl zařazen 17. března 1941 na letišti Nortonbrice u 2. No. SFTS jako pilot vícemotorových letounů. Tento výcvik úspěšně ukončil a absolvoval operační turnus u bojové jednotky. Zúčastnil se více než dvaceti náletů na Německo. Letoun pilotovaný Karlem nikdy nenapadl žádný nepřátelský stíhač. Buď se vyhýbali oni jemu, nebo naopak. Aby slyšel případné výbuchy nepřátelského protiletadlového dělostřelectva, nechával si vždy pootevřené levé okénko. To byl také důvod, proč později na levé ucho téměř neslyšel.

15. listopadu 1943 byl odvelen na Bahamy, na základnu Nassau k 111. OTU, aby absolvoval výcvik na nových čtyřmotorových bombardérech B-24 Liberator. Posádka letounu byla v tomto složení: první pilot W/O K. A. Pospíchal, druhý pilot F/O Rudolf Körper, navigátor F/O František Politzer, radiotelegrafisté/střelci: Sgt. Václav Švec, Sgt. Václav Černý, Sgt. Josef Košťál a Sgt. Rudolf Barvíř. Posádka se cvičila jako devátá československá. Výcvik ukončila 22. 1. 1944.

Spolu s další posádkou, vedenou P/O Vratislavem Žežulkou, odletěla posádka K. A. Pospíchala 2. února 1944 letadlem do Miami, vlakem přes USA do Kanady a odtud se přeplavili zpět do Británie.

311. čs. peruť v té době operovala z letiště Predannack v jihozápadní Anglii a k ní byl 15. května 1944 přemístěn. 22. června téhož roku se poprvé vydal s posádkou na protiponorkovou patrolu. V srpnu 1944 byla peruť přemístěna na základnu Tain v severovýchodním Skotsku. V ranních hodinách 29. října 1944 odstartovala trojice bombardérů B-24 Liberator, aby zaútočila na německou ponorku, která uvízla na mělčině u ostrova Fleina. V 04.20 hod. Liberator GR Mk.V „PP-G“ (BZ 720) P/O Pospíchala severovýchodně od obce Helmsdale havaroval. Jen zázrakem nezahynula celá posádka. Letoun byl plně natankován, nesl hlubinné nálože a neřízené rakety. V Liberatoru, který celý shořel, zahynulo pět členů posádky:

radiotelegrafisté/střelci Sgt. Černý, Sgt. Barvíř, Sgt. Košťál, palubní mechanik Štětka a navigátor F/O Politzer. Jejich vyproštěná těla byla převezena na základnu Wick a zbývající, přeživší, s těžkými zraněními byli převezeni do nemocnice Lawson Memorial Hospital ve městě Golspie.

Šlo o tyto muže: kapitán letounu P/O Pospíchal, druhý pilot F/O Körper, radiotelegrafisté/střelci Sgt. Švec a Sgt. Šácha. Pilot letounu měl obrovské štěstí v neštěstí. Byl totiž vymrštěn z letounu a dopadl do prohlubně, která jej ochránila před výbuchy hlubinných náloží, leteckého benzínu a raket.

Výpověď pilota do protokolu doplnil za P/O Pospíchala, který ležel v nemocnici s tržnými ranami na hlavě a levé paži, měl zlomenou obratel a pohmožděné levé koleno, velitel perutě W/Cdr Kostohryz takto: „Letěli jsme ve výšce 1 000 stop (304 m) nad pevninou podél pobřeží, když se letoun propadl o 600 až 700 stop. Když jsem se letoun snažil vyrovnat, ucítil jsem, jak do něčeho narazil. Ztrátu výšky pravděpodobně zapříčinila vzduchová kapsa.“ Dle technického důstojníka nebyla na letounu žádná technická závada. A stanovisko velitele perutě Kostohryze? Na základě výpovědi kapitána letounu byla v prostoru řada vzduchových kapes nebo sestupných proudů, které zapříčinily ztrátu výšky. Dle jeho názoru letěl letoun příliš nízko. Výsledek šetření příčin havárie mluvil o chybě pilota. Pilot neměl letět nad pobřežím, navigátor nepoužil k navigaci všechny dostupné prostředky a byl mimo stanovenou trasu. V knize Zbylo nás devět od J. Osolsobě autor uvádí, proč posádka letěla tak blízko pobřeží takto: „Jak se

vyšetřováním zjistilo, nezahlédla posádka letounu maják Tarbatt Ness a nasadila pravděpodobně severovýchodní kurz dříve, a proto neletěla v předepsané vzdálenosti 5 mil od pobřeží, ale těsně podél něho a narazila na úbočí asi 30 km severně od letiště.“

Poválečné cesty

K. A. Pospíchal již do konce války kvůli této havárii a následnému zranění nelétal a i po válce se dále léčil. Lékaři mu doporučili, aby zůstal v Británii na doléčení. Mezitím se politická situace doma změnila, a proto požádal o britské občanství, které získal v roce 1947. Po vyléčení a získání státní příslušnosti se začal věnovat podnikání v loďařství (zrovna v té době mu Tomáš Baťa nabídl místo generálního ředitele pro Austrálii a Asii), které však nemělo dlouhého trvání. Později nastoupil do obchodu s upomínkovými předměty, převážně z Orientu, ale i z tehdejší Jugoslávie, který založila jeho žena.

Pravidelně navštěvoval naši republiku, jezdil na Slovensko, odkud pocházela jeho manželka, a hlavně navštěvoval svého bratra Jaroslava ve Znojmě. Navštívil i Dačice, na které velice rád vzpomínal ve spojitosti se svým dětstvím. Ve Velké Británii podporoval československé spolky, byl dvacet let jednatelem a předsedou Svazu letců svobodného Československa. 30. června 1994 byl povýšen na generálmajora v. v. a u příležitosti svých devadesátých narozenin dostal kordík tehdejšího ministra národní obrany. Bohužel, genmjr. v. v. Karel Alexander Pospíchal zemřel dne 7. července 2006 v Londýně. Urna s jeho popelem byla uložena na hřbitově v Brookwoodu.

Za své působení ve válce i po ní získal řadu významných ocenění a vyznamenání: Čs. válečný kříž 1939–1945 (4x), Čs. medaili Za chrabrost (3x), Čs. medaili Za zásluhy I. stupně, řadu britských a francouzských vyznamenání.

Dne 15. září 2007 mu byla díky Leteckému muzeu Viléma Götha a městu Dačice slavnostně odhalena pamětní deska na jeho rodném domě č.p. 51 v Antonínské ulici. Podrobněji je tomuto hrdinovi věnována část expozice v Leteckém muzeu Viléma Götha v Dačicích, kde si může návštěvník prohlédnout věci, které se podařilo sehnat díky pochopení pana a paní Pospíchalových ze Znojma a panu Václavu Alexovi taktéž ze Znojma.

Vlastimil Kolomazník, Letecké muzeum Viléma Götha v Dačicích

Zvláštní poděkování patří panu Ivanu Schwarzovi z Londýna, střelci, navigátorovi 311. čs. bombardovací perutě za poskytnuté informace.

{phocagallery view=category|categoryid=130|limitstart=0|limitcount=0}